

paa Flæsk op i Amerika, fordi England vil være i Stand til at modvirke de amerikanske Begæringer om forhøjet Pris, fordi det er den eneste Maade, hvorpaa England mener at kunne skaffe Varerne hjem til en rimelig Pris. Derfor har man i England et Importmonopol, et faktisk Importmonopol for Flæsk og for Smør. Men det ærede Medlem er her langt visere end den engelske Regering og mener, at i vort Land vil det være ganske urimeligt at tilvejebringe en Ordning, som er bygget paa de samme Principper, ja, som her end ikke skyder Staten ind, men som er en Ordning, der er et nøje Afbillede af det, der har været det danske Landbrugs store Ideal: Tanken om fælles Indkøb og Salg for fælles Regning. Disse samme Tanker har ogsaa ført til et Forsøg paa indenfor Landbruget at tilvejebringe en stor fælles Andels-Kartoffeldyrkerforening, som skulde opkøbe Kartofler og faa Eneretten paa eventuel Eksport, og det er mig bekendt, at der var visse Kredse, som det ærede Medlem fra Sæby staar nær, der var med ved dette Foretagende. Jeg havde den største Sympati for denne Andels-Kartoffeldyrkerforening og for at give den Eneret for Eksport, fordi derigennem hele Fortjenesten ved Eksporten kunde sikres selve Dyrkerne i Stedet for at løbe ud til de forskellige Mellemandlere. Og jeg vil fremdeles gerne medvirke til en Ordning, hvorved en saadan Forening faar Eneret til Eksport, mod at den paatager sig visse Forpligtelser med Hensyn til Forsyning af Indlandet. Men det ærede Medlem eller i alt Fald Folk, som stod ham nær, viste straks Tænder overfor denne Ordning, fordi de for Øjeblikket først og fremmest er besatte af et Princip, som de snart kalder for et Livssyn og snart for noget andet, men som intet som helst Hensyn tager til de faktiske Forhold i Verden. Og det, som det kommer an paa i Politik, er dog at tage Hensyn til de faktiske Forhold i Verden og tilvejebringe den bedst mulige Ordning netop under Hensyn til disse faktiske Forhold.

Pinstrup: Den højtærede Indenrigsminister kan bruge saa mange Ord, han vil, saa er dette Andelsmonopolselskab — man kan kalde det, hvad man vil —, som han

ønsker at opretholde, et Andelsselskab af en egen Art, nemlig af den Art, at Staten tager Overskuddet, og Landbrugerne maa bære Tabet. Den højtærede Minister siger, at det er Selskabets Deltagere, Importørerne, der bærer Tabet. Er der virkelig nogen, der tror, at de, naar de kan sætte, hvilken Pris de vil, sætter en saadan Pris, at de kommer til at tage et Tab? Men Landbrugerne kommer til at tage et Tab i det Øjeblik, dette Monopols Indkøbere har købt saaledes, at Landbruget, dersom de private Importører og Andelsselskaberne havde haft Lov til at virke, kunde have faaet sine Varer billigere. Det ser noget mærkeligt ud, at medens Centralkontoret har siddet og virket, har de enkelte Deltagere i dette Kontor privat købt Majs og købt i rette Tid og til billig Pris, saaledes at de har kunnet sælge den tilbage med betydelig Fortjeneste og ladet den blive derude, medens Centralkontoret som Monopolindehaver bare ingenting har gjort; det har ikke købt i rette Tid. Dette Forhold taler for, at det er bedre, naar det er de private Interesser, der har Lov til at virke, enten gennem Andelsselskaber eller privat Importørvirksomhed.

Det glæder mig, at den højtærede Minister har saa stor Interesse for Andels-Kartoffeldyrkerforeningen. Den har ogsaa min store Interesse, jeg har været medvirkende til, at den blev startet, uden at jeg er nærmere knyttet til den for Øjeblikket. Jeg vil ogsaa haabe, at den vil komme til at gøre et godt Arbejde, og det glæder mig saa meget mere, at Ministeren har saa varm Interesse for denne Sag, som jeg har personlig Erfaring for, hvorledes Ministeriet før har stillet sig over Andels-Kartoffeleksportforeningerne. Det var i Krigens Begyndelse, da var det saaledes, at de private Kartoffelhandlere, Folk, som maaske slet ikke før havde handlet med Kartofler, kunde faa Dispensationer og tjene Penge, men vi, der havde startet Andels-Kartoffelforeningen, intet kunde faa; vi gik bare fallit.

Indenrigsministeren (Rode): Jeg ved ikke, hvortil den sidste Bemærkning, det ærede Medlem fremførte, sigter, i alt Fald kan den ikke sigte til mig, der ikke har haft noget med disse Udførselsforhold